

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“БАНКІВСЬКА СПРАВА”
(для бакалаврів, спеціалістів)

МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено старшим викладачем кафедри банківської та страхової справи *О. М. Кушнір*

Затверджено на засіданні кафедри банківської та страхової справи (протокол № 11 від 15.02.06)

Перезатверджено на засіданні кафедри банківської та страхової справи (протокол № 9 від 19.03.09)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Кушнір О. М. Навчальна програма дисципліни “Банківська справа” (для бакалаврів, спеціалістів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. — 19 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Банківська справа”, питання для самоконтролю, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма пропонується для підготовки і перепідготовки з усіх форм навчання.

Мета курсу “Банківська справа” — засвоїти комплекс знань з теорії та практики банківської справи.

Вивчення курсу базується на дисциплінах “Гроші та кредит”, “Грошово-кредитні системи зарубіжних країн” та ін.

Програмою передбачається висвітлення питань, пов’язаних з формуванням і розвитком сучасної банківської системи України в умовах ринкової трансформації вітчизняної економіки.

У результаті вивчення дисципліни “Банківська справа” студент повинен

знати:

- економіко-правові аспекти діяльності банківської системи України;
- сучасні методи ефективного управління банківською діяльністю;
- тенденції розвитку та економічну ефективність надання банківських послуг і проведення банківських операцій.

Метою навчальної дисципліни є формування системи знань у галузі організації та технології здійснення банками пасивних та активних операцій, надання банківських послуг, сприяння набуттю практичних навичок виконання банківських операцій, пов’язаних з розрахунково-касовим, кредитним та іншими видами обслуговування клієнтів банку.

Завдання дисципліни: вивчення методів проведення банківських операцій і надання банківських послуг; набуття вмінь виконувати конкретні операції банківської діяльності.

Предметом дисципліни є діяльність комерційних банків, пов’язана з наданням послуг юридичним і фізичним особам.

Студент повинен набути навичок:

- дослідження та аналізу сутності та впровадження і використання сучасних банківських продуктів;
- дослідження практичного досвіду функціонування та розвитку фінансово-кредитних систем розвинених країн;
- використання сучасних методів аналізу банківської діяльності та удосконалення управління роботою банківських установ.

Уміти ефективно використовувати у своїй подальшій трудовій діяльності набуті знання щодо:

- характеристики грошового обігу в Україні, механізмів розвитку інфляції та шляхів її подолання;
- суті та порядку здійснення банківських операцій;
- шляхів залучення банками коштів і напрямів узгодження економічних інтересів банківських установ і клієнтів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“БАНКІВСЬКА СПРАВА”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Банківська система України, її призначення та функції
1	Становлення та розвиток банківської системи України
2	Національний банк та його грошово-кредитні операції
3	Організація діяльності та формування капіталу комерційних банків
	Змістовий модуль II. Характеристика та порядок проведення операцій банку
4	Управління пасивами та активами комерційних банків
5	Організація банківського кредитування
6	Розрахункова діяльність комерційних банків
7	Послуги комерційних банків: трастові та інші послуги
8	Інвестиційна діяльність банківських установ
9	Обслуговування зовнішньоекономічних зв'язків банківськими установами
10	Фінансова стійкість комерційних банків
Разом годин: 54	

ЗМІСТ
дисципліни

“БАНКІВСЬКА СПРАВА”

**Змістовий модуль І. Банківська система України,
її призначення та функції**

**Тема 1. Становлення та розвиток банківської системи
України**

Сутність та особливості побудови сучасної банківської системи України. Банки як посередники грошового обігу. Створення дієвого механізму страхування банківських ризиків.

Центральний банк, його роль у ринковій економіці. Комерційний банк як фундамент вітчизняної банківської системи. Сучасне розуміння суті комерційного банку як підприємства, що займається бізнесом. Види комерційних банків, їх створення та розвиток згідно з вітчизняним банківським законодавством. Механізм взаємозв'язку між окремими ланками банківської системи, її завдання та функції. Загальна характеристика сучасних банківських продуктів у вітчизняній економіці. Види банківських послуг та їх розвиток. Базові операції банківських установ. Економічні методи регулювання взаємовідносин банківської системи. Глобалізація банківської діяльності
Література [1–3; 45; 51–58; 71; 76; 77; 79; 80]

Тема 2. Національний банк та його грошово-кредитні операції

Головне завдання Центрального банку країни. Економічний аспект незалежності Центрального банку. Національний банк та його функції. Цілі розробки та реалізації грошово-кредитної (монетарної) політики Національного банку України: стратегічні, проміжні та тактичні. Інструменти монетарної політики. Сутність політики відкритого ринку. Резервна функція Національного банку. Облікова (дисконтна) та ломбардна політика. Політика обов'язкових резервів.

Емісія готівкових грошей як головна функція Національного банку України. Функції НБУ як банку банків, фінансового обслуговування держави: зберігання централізованого золотовалютного запасу; нагляд і контроль. Дотримання банками обов'язкових нормативів і вимог, встановлених НБУ.

Література [1–3; 47–49; 51–58; 71; 72; 77]

Тема 3. Організація діяльності та формування капіталу комерційних банків

Умови створення комерційних банків в Україні, організація та ліцензування їх діяльності. Економічна характеристика ресурсів комерційного банку. Особливості формування власних банківських коштів. Принципи формування власного капіталу та його значення. Способи збільшення статутного фонду комерційного банку. Функції управління власним капіталом банку.

Види залучених (депозитних) коштів банку: депозити (вклади) до запитання, термінові або строкові, умовні. Запозичені кошти комерційного банку. Кошти, отримані від емісії та продажу облігацій. Кредити, отримані в інших банках, у тому числі в НБУ.

Література [1; 3; 40; 48; 51–58; 64–66; 71; 77]

Змістовий модуль II. Характеристика та порядок проведення операцій банку

Тема 4. Управління пасивами та активами комерційних банків

Види діяльності комерційних банків та їх економічний зміст. Пасивні операції. Активні операції. Банківські послуги.

Сутність і класифікація пасивів банку. Управління власним капіталом та його функції. Управління залученими (депозитними) та запозиченими (недепозитними) коштами. Збільшення статутного фонду комерційного банку: способи та напрями. Акумуляція вільних ресурсів у комерційних банках. Емісія власних цінних паперів та їх види. Ощадні (депозитні) сертифікати. Прості та переказні векселі. Облігації.

Сутність і класифікація активів банку. Активні операції комерційних банків. Особливості управління активами. Кредитні операції як складова активів банків. Активні операції банківських установ з цінними паперами.

Література [1; 20; 24; 29; 39; 48; 51–58; 64; 71; 77]

Тема 5. Організація банківського кредитування

Кредитні взаємовідносини між банком і позичальником. Сутність, види та принципи банківського кредитування. Механізм банківського кредитування (довго- і короткострокового) юридичних і фізичних осіб. Класифікація банківських кредитів.

Етапи банківського кредитування. Умови кредитування. Оцінка кредитоспроможності позичальника. Форми та види забезпечення повернення банківського кредиту (вітчизняний і зарубіжний досвід). Кредитний ризик і способи його мінімізації. Проблемні кредити. Заходи щодо повного і своєчасного повернення проблемних позичок.

Література [1; 4–6; 13; 14; 16; 17; 26; 48; 51–58; 61; 69; 71; 75; 77]

Тема 6. Розрахункова діяльність комерційних банків

Платіжний оборот та його структура. Готівкові та безготівкові грошові розрахунки. Місце і роль безготівкових розрахунків у народному господарстві. Форми та схеми безготівкових розрахункових і платіжних документів: платіжні доручення, платіжні вимоги-доручення; чеки, акредитиви, векселі. Порядок надання клієнтам банку розрахункових послуг. Сфера застосування, переваги та недоліки окремих форм безготівкових розрахунків і способів платежу.

Організація готівкових грошових розрахунків суб'єктів господарювання. Кругообіг готівкових грошей. Організація надходження готівкових грошей до кас комерційних банків. Касові послуги комерційних банків. Прогнозування обороту готівкових грошей в банках. Касова дисципліна і контроль за її дотриманням.

Організація розрахунково-касового обслуговування клієнтів комерційними банками. Ведення поточних депозитних рахунків, валютних, безготівкових міжгосподарських розрахунків. Закриття рахунків. Система електронних платежів. Розрахунки з використанням пластикових карток.

Література [1; 15; 18; 27; 28; 30; 44; 48; 51–58; 67; 68; 71; 77; 78]

Тема 7. Послуги комерційних банків: трастові та інші послуги

Характеристика та види банківських послуг. Посередницькі послуги. Участь у випуску, розміщенні цінних паперів клієнтів-емітентів. Факторинг. Суть факторингової угоди. Лізингові послуги: вітчизняний і зарубіжний досвід. Трастові банківські послуги. Управління майном: розпорядження успадкуванням; управління персональними трастами; опікунство та збереження майна. Агентські посередницькі послуги. Гарантійні послуги. Депозитарні послуги. Страхові послуги.

ги. Класифікація і характеристика інших послуг комерційного банку. Товарно-комісійні послуги. Операції з дорогоцінними металами, природним дорогоцінним камінням і виробами з них. Сумісна діяльність комерційних банків. Економічні інтереси банків і клієнтів щодо надання банківських послуг.

Література [1; 7; 12; 36; 38; 48; 51–58; 71; 77]

Тема 8. Інвестиційна діяльність банківських установ

Економічна сутність, структура та цілі банківських інвестицій. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні. Інвестиції та позики: загальні риси та відмінності. Інвестиційний портфель комерційного банку. Інвестування шляхом кредитування. Цінні папери як об'єкт банківських інвестицій. Види цінних паперів у портфелі банку. Інвестиційні операції банку з цінними паперами, портфель цінних паперів до погашення. Ефективність банківських інвестицій. Ризик інвестицій і безпека банківських коштів. Диверсифікація вкладень. Ліквідність і дохідність банківських інвестицій. Резерв на покриття можливих втрат від операцій з цінними паперами. Оцінка ризику та дохідності банківських інвестицій.

Література [1; 8; 9; 22; 48; 50–58; 71; 77]

Тема 9. Обслуговування зовнішньоекономічних зв'язків банківськими установами

Необхідність міжнародних операцій комерційних банків. Операції з іноземною валютою для імпортерів та експортерів, суть і основні види. Поняття “обмінні курси валют”. Коливання обмінних курсів та основні способи уникнення або зведення до мінімуму втрат від цих коливань. Валютний ринок. Купівля та продаж валюти. Валютний курс. Валютна позиція. Валютний ризик. Валютні послуги: ведення банківського рахунка в іноземній валюті; укладання форвардних угод; укладання валютних опціонів. Здійснення міжнародних розрахунків. Форми розрахунків: банківський переказ, інкасо, акредитив.

Механізм банківського забезпечення інтересів покупців і продавців у процесі міжнародних розрахунків. Банківське фінансування експортно-імпортних операцій.

Література [1; 10; 16; 19; 21; 23; 25; 31–35; 46; 48; 51–59; 71; 74; 77]

Тема 10. Фінансова стійкість комерційних банків

Зміст фінансової звітності банківської установи. Фінансові звіти та оцінка діяльності банку за допомогою фінансових показників. Поняття балансу банку, балансових рахунків. Принципи бухгалтерського обліку банківської діяльності.

Кредитний ризик. Фінансовий ризик. Процентний ризик. Способи управління ліквідністю та резервами банку. Способи захисту банку від фінансових ризиків.

Розрахунок показників ліквідності та доходності банку. Управління активами і пасивами банків. Забезпечення фінансової стійкості банківських установ: вітчизняний і зарубіжний досвід.

Література [1; 11; 37; 41–43; 48; 49; 51–58; 60; 62; 63; 70; 71; 73; 77]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Порядок створення та організаційна структура комерційних банків.
2. Регулювання діяльності комерційних банків.
3. Ліквідність комерційного банку.
4. Платоспроможність комерційного банку.
5. Доходи, витрати та прибуток комерційного банку.
6. Ресурси комерційних банків.
7. Формування власного капіталу комерційного банку.
8. Грошові збереження населення.
9. Депозитні операції комерційних банків.
10. Активні операції комерційного банку.
11. Аналіз діяльності комерційного банку.
12. Аналіз кредитоспроможності позичальників.
13. Банківська система України, її склад і функції окремих ланок.
14. Банківське обслуговування фізичних осіб.
15. Банківський контроль у процесі кредитування юридичних осіб.
16. Банківські операції з вексями.
17. Банківські операції з іноземною валютою.
18. Банківські послуги.
19. Банківські ризики.
20. Безготівкові розрахунки населення.
21. Вексель як форма міжгосподарських розрахунків.
22. Види кредитів комерційних банків.

23. Етапи процесу кредитування.
24. Забезпечення повернення банківських кредитів.
25. Застава як форма забезпечення банківського кредиту.
26. Залучення банківських ресурсів та їх планування.
27. Зміст і значення кредитного договору.
28. Інвестиційні операції комерційних банків.
29. Касові операції комерційних банків.
30. Комерційний кредит і вексельний обіг.
31. Контокорентний кредит.
32. Кредити під цінні папери.
33. Кредити, пов'язані з вексельним обігом.
34. Кредитна лінія як метод кредитування.
35. Кредитний ризик і способи його мінімізації.
36. Кредитні союзи.
37. Кредитування фізичних осіб на споживчі потреби.
38. Лізинг та його місце в банківській діяльності.
39. Міжбанківський кредит, його роль у формуванні ресурсів комерційних банків.
40. Організація готівкових грошових розрахунків.
41. Організація грошових розрахунків у народному господарстві.
42. Організація міжбанківських розрахунків.
43. Особливості кредитування малого бізнесу.
44. Пасивні операції комерційного банку.
45. Пластикові картки та їх місце в діяльності банків України.
46. Порядок видачі і способи погашення кредитів.
47. Посередницькі послуги комерційних банків.
48. Проблемні кредити та специфіка роботи комерційного банку з ними.
49. Процент за кредит: диверсифікація, призначення та роль.
50. Ризик і ліквідність інвестиційних операцій комерційних банків.
51. Страхування депозитів юридичних або фізичних осіб.
52. Страхування кредитних операцій як спосіб захисту від кредитного ризику.
53. Трастові послуги комерційного банку.
54. Управління активами комерційного банку.
55. Управління пасивами комерційного банку.
56. Факторингові послуги комерційних банків.
57. Форми забезпечення кредитів, що надаються банкам юридичними та фізичними особами.

58. Форми і методи регулювання грошового обігу.
59. Форми міжнародних розрахунків.
60. Форми і способи безготівкових розрахунків.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Перевірка засвоєння знань з курсу “Банківська справа” проводиться за допомогою контрольної роботи.

Номер теми контрольної роботи студенти вибирають за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер теми контрольної роботи
А, Б	1, 16
В, Г	2, 17
Д, Е	3, 18
Є, Ж	4, 19
З, І	5, 20
Ї, Й	6, 21
К, Л	7, 22
М, Н	8, 23
О, П	9, 24
Р, С	10, 25
Т, У	11, 26
Ф, Х	12, 27
Ц, Ч	13, 28
Ш, Щ	14, 29
Ю, Я	15, 30

Контрольна робота повинна містити план: вступ з двох-трьох питань, що розкривають суть теми, відповіді на запитання плану, висновки, список використаної літератури.

Специфіка курсу полягає в тому, що його вивчення неможливе без опрацювання законодавчих основ банківської діяльності та нормативних актів Національного банку України. Тому під час написання контрольної роботи з конкретної теми треба опрацювати законодавчу та нормативну базу.

На цитати і статистичні дані, використані під час виконання контрольної роботи, необхідно давати посилання на джерело інформації.

Питання контрольної роботи слід висвітлювати лаконічно, без повторень і відступів від вибраної теми.

Список використаної літератури повинен містити законодавчі та нормативні акти у хронологічній послідовності, а літературні джерела та статті з періодичних видань — за абеткою із зазначенням прізвища та ініціалів автора, назви книги чи статті, місця видання, назви видавництва, року видання, обсягу джерела у сторінках (за вимогами державного стандарту з оформлення бібліографії).

Контрольну роботу виконують у рукописному, друкованому або комп'ютерному варіанті розбірливо, грамотно, без скорочень (окрім загальноновизначених). Сторінки мають бути пронумеровані. Слід залишати поля для зауважень викладача.

Обсяг контрольної роботи — 10–15 сторінок машинописного тексту.

Викладач оцінює контрольну роботу з урахуванням трьох критеріїв: ступеня розкриття вибраної теми, вміння при усному викладі змісту реферату дотримуватися регламенту доповіді та володіння матеріалом при відповідях на запитання. Оцінка реферату враховується при остаточному контролі засвоєння матеріалу з дисципліни.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Суть і побудова банківської системи України.
2. НБУ та його операції.
3. Комерційні банки: їх види та операції.
4. Стратегія формування власного капіталу банку.
5. Депозитна політика комерційного банку.
6. Пасивні операції комерційного банку та шляхи їх вдосконалення.
7. Організація банківського кредитування.
8. Активні операції комерційного банку та шляхи їх вдосконалення.
9. Інвестиційні операції комерційного банку.
10. Касові послуги комерційного банку.
11. Розрахункові послуги комерційного банку.
12. Вексельні операції комерційного банку.
13. Акредитив як форма розрахунку.
14. Операції комерційного банку з цінними паперами.
15. Операції банку з платіжними картками.
16. Розрахунки комерційного банку за допомогою платіжного доручення та чека.

17. Агентські послуги банку та шляхи підвищення їх ефективності.
18. Міжнародні розрахункові та кредитні операції комерційного банку.
19. Міжбанківське кредитування комерційного банку.
20. Лізингова політика комерційного банку.
21. Факторингові операції банку та перспективи їх розвитку в Україні.
22. Трстові операції комерційного банку.
23. Клірингові операції комерційного банку.
24. Інкасо в системі міжнародних розрахунків.
25. Споживче та іпотечне кредитування.
26. Гарантійні послуги комерційного банку.
27. Баланс комерційного банку.
28. Організація бухгалтерського обліку в комерційних банках.
29. Оцінка фінансового стану комерційного банку.
30. Прибутковість банківських операцій і методи забезпечення її росту.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Законодавчі акти

1. *Закон* України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 5, 6. — Ст. 30 (зі змін. і допов.).
2. *Закон* України “Про Національний банк України” від 20.05.99 № 679-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 29. — Ст. 238 (зі змін. і допов.).
3. *Цивільний кодекс* України. Офіційний текст / Міністерство юстиції України. — К.: Юрінком Інтер, 2003. — 464 с.
4. *Закон* України “Про іпотеку” від 05.06.03.
5. *Закон* України “Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим боргом та іпотечні сертифікати” від 19.06.03 № 979.
6. *Закон* України “Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю” від 19.06.03 № 978.
7. *Закон* України “Про фінансовий лізинг” від 11.12.03 № 1381.
8. *Закон* України “Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.91.
9. *Закон* України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 30.10.96.

10. *Закон* України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” від 23.09.94.
11. *Закон* України “Про оподаткування прибутку підприємств”, в редакції, затвердженій ВРУ від 22.05.97.
12. *Закон* України “Про лізинг” від 16.12.97.
13. *Закон* України “Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень” від 18.11.03 № 1255-IV.
14. *Закон* України “Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати” від 19.06.03 № 979-IV.
15. *Закон* України “Про обіг векселів в Україні” від 05.04.01 № 2374-III.
16. *Положення* “Про порядок залучення іноземних кредитів та надання гарантій Кабінету Міністрів України для забезпечення зобов’язань юридичних осіб-резидентів щодо їх погашення”: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 05.05.94 № 414.
17. *Тимчасовий* порядок державної реєстрації іпотек: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 31.03. 04 № 410.
18. *Інструкція* про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах: Затв. постановою Правління НБУ від 12.11.03 № 492.
19. *Положення* про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями: Затв. постановою Правління НБУ від 3.12.03 № 514.
20. *Положення* про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами: Затв. постановою Правління НБУ від 03.12.03 № 516.
21. *Інструкція* з організації перевезення валютних цінностей та інкасації коштів в установах банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 03.12.03 № 520.
22. *Положення* про порядок визначення справедливої вартості та зменшення корисності цінних паперів: Затв. постановою Правління НБУ від 17.12.03 № 561.
23. *Положення* про зупинення операцій, арешт та примусове списання коштів в іноземних валютах та банківських металів: Затв. постановою Правління НБУ від 03.12.03 № 515.
24. *Положення* про регулювання Національним банком України ліквідності банків України шляхом рефінансування, депозитних та інших операцій: Затв. постановою Правління НБУ від 24.12.03 № 584.

25. *Положення* про порядок видачі резидентам погодження Національного банку України на проведення окремих операцій: Затв. постановою Правління НБУ від 30.12.03 № 597.
26. *Положення* про надання банками України інформації за угодами з купівлі та продажу кредитних ресурсів у національній валюті на міжбанківському кредитному ринку: Затв. постановою Правління НБУ від 21.01.04 № 20.
27. *Інструкція* про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Затв. постановою Правління НБУ від 21.01.04 № 22.
28. *Інструкція* про міжбанківський переказ грошей в Україні в національній валюті: Затв. постановою Правління НБУ від 17.03.04 № 110.
29. *Положення* про порядок визначення та формування обов'язкових резервів для банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 21.04.04 № 172.
30. *Положення* про забезпечення безперебійного функціонування інформаційних систем Національного банку України та банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 17.06.04 № 265.
31. *Положення* про порядок видачі індивідуальних ліцензій на переказування іноземної валюти за межі України для оплати банківських металів та проведення окремих валютних операцій.
32. *Положення* про порядок отримання резидентами кредитів. Позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам: Затв. постановою Правління НБУ від 17.06.04 № 270.
33. *Правила* бухгалтерського обліку банками України обмінних операцій в іноземній валюті та банківських металах: Затв. постановою правління НБУ від 21.07.97 № 3238.
34. *Положення* про оформлення та подання клієнтами платіжних доручень в іноземній валюті, заяв про купівлю або продаж іноземної валюти до уповноважених банків і інших фінансових установ та порядок їх виконання: Затв. постановою Правління НБУ від 05.03.03 № 82.
35. *Правила* здійснення фізичними особами переказів іноземної валюти в межах України: Затв. постановою правління НБУ від 12.03.03 № 103.
36. *Положення* про депозитарну діяльність Національного банку України: Затв. постановою Правління НБУ від 19.03.03 № 114.
37. *Положення* про здійснення банками фінансового моніторингу: Затв. постановою Правління НБУ від 14.05.03 № 189.

38. *Інструкція* про порядок виконання операцій з дорогоцінними металами, що скуповуються у населення у виробах і брухті: Затв. постановою Правління НБУ від 21.05.03 № 206.
39. *Положення* про порядок проведення операцій, пов'язаних з розміщенням облігацій внутрішніх державних позик: Затв. постановою Правління НБУ від 18.06.03 № 248.
40. *Положення* про організацію операційної діяльності в банках України: Затв. постановою Правління НБУ від 18.06.03 № 254.
41. *Правила* організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України: Затв. постановою Правління НБУ від 19.03.03 № 124.
42. *Правила* бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 18.06.03 № 255.
43. *Інструкція* про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Затв. постановою Правління НБУ від 28.08.01 № 368.
44. *Інструкція* про касові операції в банках України: Затв. постановою Правління НБК від 14.08.03 № 337.
45. *Положення* про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв, відділень: Затв. постановою Правління НБУ від 31.08.01 № 375.
46. *Положення* про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам: Затв. постановою Правління НБУ від 17.06.04 № 270.

Основна

47. *Адамик Б. П.* Національний банк і грошово-кредитна політика: Тернопіль: Карт-бланш, 2002. — 278 с.
48. *Банковское дело* / Под ред. В. И. Колесникова, Л. П. Кроливецкой. — М.: Финансы и статистика, 1995.
49. *Грушко В. І., Лаптев С. М., Любуць О. С., Раєвський К. Є.* Банківський нагляд. — К.: Центр навч. л-ра, 2004. — 264 с.
50. *Інвестиції в Україні* / За ред. С. І. Бакаріна. — К.: Кондорд, 1996.
51. *Маркова О. М., Сахарова Л. С., Сидоров В. М.* Комерціональные банки и их операции. — М.: Банки и биржи, 1995.
52. *Основи банківської справи* / За ред. А. М. Мороза. — К.: Лібра, 1994.
53. *Савлук М. І., Мороз А. М., Коряк А. М.* Вступ до банківської справи. — К.: Лібра, 1998 р.

54. *Банківська справа*: Навч. посіб. / За ред. проф. Р. І. Тиркала. — Тернопіль: Карт-бланш, 2001. — 314 с.
55. *Васюренко О. В.* Банківські операції: Навч. посіб. — К.: Знання, 2004. — 324 с.
56. *Кравець В. М., Кравець О. В.* Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність / За ред. В. І. Міщенко. — К.: Знання-Прес, 2003. — 470 с.
57. *Петрук О. М.* Банківська справа: Навч. посіб. / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. — К.: Кондор, 2004. — 461 с.
58. *Шевченко Р. І.* Банківські операції: Навч.-метод посіб. для самост. вивч. “Диск”. — К.: КНЕУ, 2003. — 276 с.

Додаткова

59. *Управління валютними ризиками* / За ред. В. А. Юценка, В. Міщенко. — К.: Знання, 1998.
60. *Карчева Г., Ревун В.* Шляхи вдосконалення нагляду та регулювання діяльності проблемних банків // Вісн. НБУ. — 2000. — № 4. — С. 26–28.
61. *Кіндрацька Л.* Формування і використання резервів під кредитні ризики та методика обліку цих операцій у комерційних банках України // Банк. справа. — 2000. — № 1. — С. 35–39.
62. *Клюско Л. А.* Диверсифікація оподаткування діяльності банків // Фінанси України. — 1999. — № 12. — С. 78–81.
63. *Гладких Д.* Основні показники фінансової стабільності банківської установи // Вісн. НБУ. — 1999. — № 10. — С. 29–33.
64. *Довгань Ж.* Управління власним капіталом комерційного банку // Вісн. НБУ. — 1999. — № 8. — С. 47–49.
65. *Заруба О. Д.* Банківський менеджмент і аудит. — К.: Лібра, 1996.
66. *Роуз С.* Банківський менеджмент. — М.: Дело ЛТД, 1995.
67. *Демківський А. В.* Вексельний обіг в Україні: Навч. посіб. — К.: ВІРА-Р, 2003. — 512 с.
68. *Лагутін В. Д.* Гроші та грошовий обіг. — К., 2003. — 199 с.
69. *Лагутін В. Д.* Кредитування: теорія та практика. — К., 1994. — 215 с.
70. *Васюренко О. В., Волохата К. О.* Економічний аналіз діяльності комерційних банків. — К., 2004. — 396 с.
71. *Банківські операції* / За ред. В. І. Міщенко. — К., 2004. — 705 с.
72. *Міщенко В. І., Кротюк В. Л.* Центральні банки: організаційно-правові засади. — К., 2004. — 371 с.

73. Міщенко В. І., Яценюк А. П., Коваленко В. В., Коренева О. Г. Банківський нагляд. — К., 2004.
74. Ющенко В. А., Міщенко В. І. Валютне регулювання. — К., 2004. — 359 с.
75. Кредитний ризик комерційного банку / За ред. В. В. Вітлінського. — К., 2004. — 260 с.
76. Міщенко В. І., Шаповалов А. В., Салтинський В. В., Вядрова І. М. Реорганізація та реструктуризація комерційних банків. — К., 2002. — 216 с.
77. Стельмах В. С., Єпіфанов А. О., Гребенюк Н. І., Міщенко В. І. Грошово-кредитна політика в Україні. — К., 2003. — 422 с.
78. Міщенко В. І., Шаповалов А. В., Юрчук Г. В. Електронний бізнес на ринку фінансових послуг. — К., 2003. — 280 с.
79. Банківська діяльність (вітчизняний та зарубіжний досвід) / С. М. Лаптев, М. П. Денисенко. — К., 2004. — 320 с.
80. Банковские системы зарубежных стран: Курс лекций / Ю. Г. Вешкин, Г. Л. Авагян. — М., 2004.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Банківська справа”	4
Зміст дисципліни “Банківська справа”	5
Питання для самоконтролю	9
Вказівки до виконання контрольної роботи	11
Теми контрольних робіт	12
Список літератури	13

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешикуренко*

Редактор *Т. М. Тележенко*

Комп’ютерне верстання *Г. В. Макуха*

Зам. № ВКЦ-4616

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.

Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*